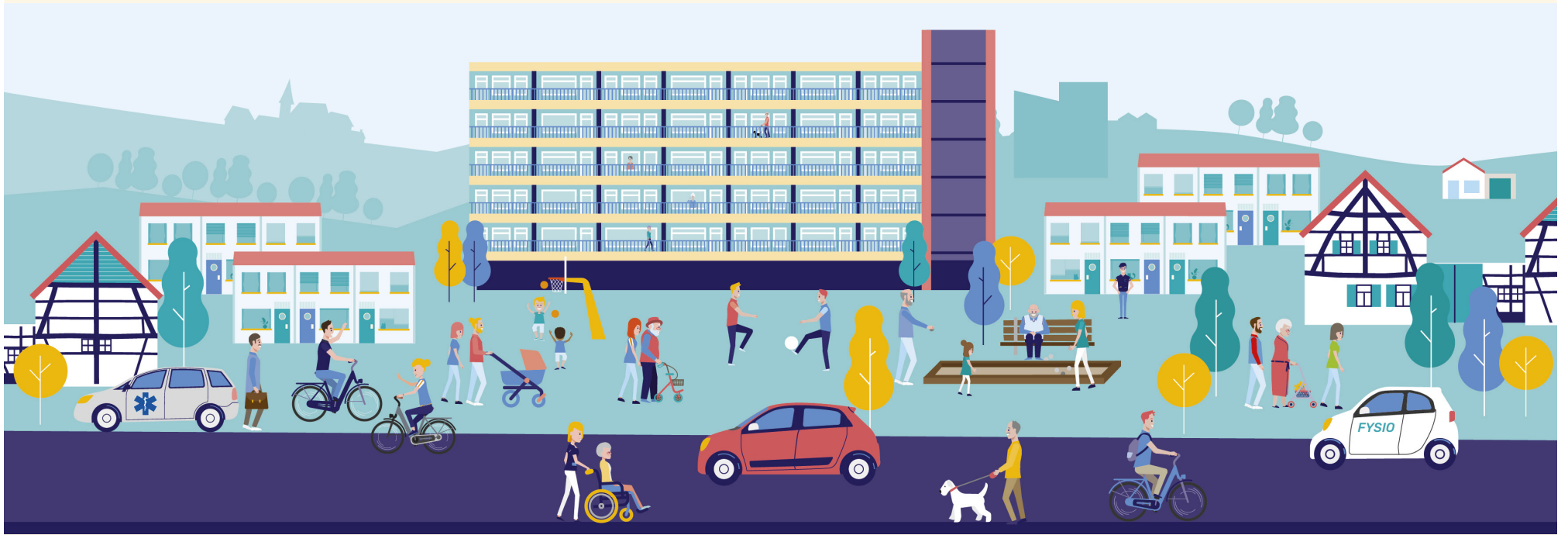

Deltaplan streeft naar ouderenzorg naast de deur

Tekst Peter van de Berg **Beeld** Envida

“Plezierig en veilig oud worden in je eigen wijk is het motto”

Het is ongetwijfeld de wens van vrijwel iedereen die langzaam maar zeker op leeftijd komt. Zo lang mogelijk thuis blijven wonen in de vertrouwde omgeving. Genieten van de oude dag op een fijne plek die ons na aan het hart ligt. Maar wél met alle zorgfaciliteiten dicht in de buurt. Wie tekent daar niet voor? Misschien nu nog een toekomstdroom, maar wel een scenario dat snel werkelijkheid kan worden. Zeker in de regio Maastricht en Heuvelland. Het ambitieuze Deltaplan brengt de zorg naar de mensen toe.

Onze maatschappij staat de komende jaren voor een enorme uitdaging: de beroepsbevolking halveert terwijl het aantal mensen dat zorg nodig heeft verdubbelt. De snel veranderende omstandigheden vragen om daadkracht. Zorg moet niet alleen toegankelijk en betaalbaar blijven maar vooral de mensen bereiken die de ondersteuning echt nodig hebben. Om dat doel te realiseren worden in Maastricht en het aangrenzende Heuvelland de krachten gebundeld in het Deltaplan. Nee, de naam heeft niets te maken met waterbeheersing of is een verwijzing naar de uitgevoerde werken in Zeeland. Toch is er met een knipoog een overeenkomst: bescherming. In dit geval bescherming van de ouderenzorg in de breedste zin van het woord in de zogenaamde woonzorgzone. Door het versterken van de infrastructuur voor ondersteuning en welzijn in wijken en dorpen en door het creëren van plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en helpen.

Kartrekker

Petra Lamberts, directeur besturing en strategie bij zorgorganisatie Envida, is een van de kartrekkers van het project. Ze vertelt met veel enthousiasme over het Deltaplan dat de afgelopen maanden vorm heeft gekregen bij de betrokken partijen. “Het idee zit al langere tijd in onze hoofden. We weten dat de zorg in de toekomst gaat veranderen. Daarom zullen we anders te werk moeten gaan. Met een beetje geluk zijn er dan nog evenveel zorgverleners maar wel twee keer zoveel mensen die zorg nodig hebben. Voor hen is er onvoldoende plek in verpleeghuizen. Ouderen blijven veel langer thuis wonen en willen dat in de meeste gevallen ook. Want uiteindelijk gaat niemand voor zijn plezier naar een verpleeghuis. Dus moeten we een oplossing bedenken en de zorgfaciliteiten dicht bij huis brengen. In de afgelopen decennia hebben we in de verpleeghuizen een mini-samenleving gebouwd. Die samenleving moet terug de dorpen en wijken in. Plezierig en veilig oud worden in je eigen wijk is het motto.” Het Deltaplan wordt ondersteund door de woningcorporaties in de regio. Nico Gijbels, manager Klant en Wonen bij Servatius, ziet een gemeenschappelijke taak. “Het gaat niet alleen om voorzieningen in de huurwoningen en het helpen

van laten doorstromen van ouderen zodat mensen ook langer in de geschikte woning kunnen blijven wonen waar Servatius actief op inzet, maar ook om de infrastructuur in de directe omgeving. Is er bijvoorbeeld een bushalte in de buurt? Zijn er winkels? Is er een ruimte waar ouderen elkaar kunnen ontmoeten? Bij nieuwbouw wordt al rekening gehouden met de mogelijkheden voor ouderen om langer duurzaam te kunnen blijven thuiswonen. Is de woning wandelstok-, rolstoel- of rollatorgeschikt? Allemaal zaken om rekening mee te houden.”

Gemeenschap

Het is de bedoeling om bij de ouderenzorg de hele gemeenschap te betrekken. Een handje toesteken en elkaar helpen moet weer normaal worden. Oud-politicus en schrijver Jan Terlouw hield enkele jaren geleden een vurig pleidooi voor een terugkeer naar ‘het touwtje door de brievenbus’. Niet alleen om het onderling vertrouwen een duwtje in de rug te geven maar ook om meer voor elkaar klaar te staan. Dat kan ook in de ouderenzorg bereikt worden. “Het is de bedoeling om woonzorgzones te creëren”, zegt Petra Lamberts. “Vanuit zorgperspectief betekent het dat iemand die een beroep doet op zorg binnen ongeveer tien minuten een zorgverlener aan de deur mag verwachten. Daarbij maakt het niet uit of je in een verpleeghuis woont of in de wijk.”

Nico Gijbels: “Kijken we vanuit gemeenschaps perspectief dan kan de bewoner die eenzaam is een beroep doen op de mensen uit de gemeenschap. Bijvoorbeeld dat de burens met iemand naar het park gaan of dat er een extra bordje meegekookt wordt wat gezamenlijk gegeten wordt. Daarnaast kan een beroep gedaan worden op georganiseerde vrijwilligers van Servatius in de wijken (bewonerskrachten) die de tuin onderhouden of kleine klusjes verrichten.”

Dynamiek

Zowel Nico Gijbels als Petra Lamberts pleit voor een gezonde mix tussen jong en oud in de wijk of het dorp. In de Maastrichtse wijk Biesland staat bijvoorbeeld een complex waar honderddertig

mensen wonen. Het gros in de leeftijdscategorie boven tachtig jaar. “Daar wonen ook tien studenten. Jonge mensen tussen de ouderen. Ze helpen bij activiteiten, zetten het vuilnis buiten, maken een praatje met de bewoners. Het zorgt voor een heel andere dynamiek en brengt ook leven in de brouwerij. Studenten die een zorgopleiding volgen kunnen er voor een aantrekkelijk tarief op een leuke plek wonen mits ze bereid zijn om ook werkzaamheden voor Envida te verrichten. Zo snijdt het mes aan twee kanten.”

Als het aan Petra Lamberts en Nico Gijbels ligt wordt zo snel mogelijk een begin gemaakt met de voorbereiding om het Deltaplan uit te rollen. Dat zal gefaseerd gebeuren. “Het is alvast belangrijk dat de verzekeraars het project omarmen. Uiterlijk in 2026 moeten in ons werkgebied zes woonzorgzones klaar zijn. En nog eens zes in ontwikkeling.”

Woonzorgzone speerpunt in wijk van morgen

Het Deltaplan is een initiatief van vijftien maatschappelijke organisaties in Maastricht en het Heuvelland. Ze willen aan de hand van zogenaamde woonzorgzones de ouderenzorg in de wijken en dorpen dicht bij de mensen brengen. Dat moet leiden tot een toekomstbestendig zorgsysteem. Het project wordt door de Nederlandse zorgverzekeraars als kansrijk betiteld. Het plan kan vanaf nu nader uitgewerkt worden. Het Deltaplan wordt gesteund door: Envida, Sevagram, Thuiszorg Groot Limburg, Vitala+, welzijnswerk Trajekt, huisartsen ZIO, Steunpunt Mantelzorg Zuid en de woningcorporaties Wonen Limburg, Maasvallei, Woonpunt, Servatius, Krijtland Wonen, Wonen Meerssen samen met Levanto en Radar.